

Liesbeth Homans
Voorzitter

De heer Jan Jambon
Minister-president van de Vlaamse Regering
Martelaarsplein 19
1000 BRUSSEL

Ons kenmerk:
Com&Co/lva/20231127.001

Datum:
27 november 2023

Bijlagen: 1

Betreft:
Protocolakkoord over de controle van de regeringsmededelingen en mededelingen van de parlementsvoorzitter

Mijnheer de minister-president,

Naar aanleiding van de parlementsverkiezingen van 9 juni 2024 hebben de voorzitters van de federale Kamers en de deelstaatparlementen op 22 november jl. een protocolakkoord gesloten over de controle van de regeringsmededelingen en mededelingen van de parlementsvoorzitters tijdens de sperperiode (zie bijlage). De sperperiode begint op 9 februari 2024.

De verspreiding van “voor het publiek bestemde mededelingen” en het voeren van voorlichtingscampagnes door regeringen, ministers en parlementsvoorzitters is bij wet gereguleerd. Regeringsmededelingen en -campagnes mogen, voor zover ze direct of indirect door de overheid gefinancierd zijn, er niet toe strekken het persoonlijke imago van de betrokken ministers of het imago van hun politieke partij geheel of gedeeltelijk te verbeteren. Deze regeling geldt zowel binnen als buiten de sperperiode.

Bij elk parlement is een controlecommissie opgericht die bevoegd is om te controleren of de mededelingen van hun ministers en parlementsvoorzitter niet imago-bevorderend zijn. Zo worden de mededelingen van een federaal minister gecontroleerd door de federale Controlecommissie en de mededelingen van een lid van de Vlaamse regering door de Vlaamse Controlecommissie voor Regeringsmededelingen.

Elke controlecommissie is bevoegd om een eigen interpretatie te geven aan het begrip 'imago-bevorderend'. In de aanloop naar de verkiezingen kan een uiteenlopende interpretatie waardoor een minister van het ene beleidsniveau zich meer kan veroorloven dan een minister van een ander beleidsniveau, aanleiding geven tot electorale concurrentievervalsing. Om dat te vermijden, sluiten de parlementsvoorzitters sinds 2001 voor elke verkiezing een protocolakkoord waarin gespecificeerd wordt aan welke voorwaarden regerings-mededelingen en mededelingen van de parlementsvoorzitters tijdens de sperperiode (vanaf 9 februari 2024) moeten beantwoorden om niet gekwalificeerd te worden als 'imago-bevorderend'.

Het protocol legt de volgende basisprincipes vast:

- de regering, de ministers en de parlementsvoorzitters moeten terughoudendheid in acht nemen bij het verspreiden van een mededeling tijdens de sperperiode, behalve wanneer deze mededeling een geregeld en telkens wederkerend karakter heeft of gebonden is aan specifieke data; de mededeling moet te allen tijde informatief en objectief zijn;
- tijdens de sperperiode mag een minister of een parlementsvoorzitter alleen op anonieme wijze mededelingen verspreiden: de naam en de handtekening evenals een foto of een tekening van de minister of de parlementsvoorzitter zijn verboden, alleen de functie van de betrokkene mag vermeld worden.

Zijn uitdrukkelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van het protocol:

- persoonlijke websites en socialemediakanalen;
- persconferenties – tijdens sperperiode moeten persconferentie wel zakelijk zijn.

Met betrekking tot de publicatie van foto's van parlementsvoorzitters en ministers op de officiële websites en de socialemediakanalen van naargelang het geval hun assemblee, hun kabinet en de departementen, overheidsdiensten en instellingen die onder hun bevoegdheid vallen, gelden de volgende regels:

- foto's van de parlementsvoorzitters en de ministers die reeds op de website/socialemediakanalen staan, moeten niet verwijderd worden;
- tijdens de sperperiode mogen in principe geen nieuwe foto's van de parlementsvoorzitter/regeringsleden geplaatst worden op de website/socialemediakanalen van hun parlement/kabinet/diensten, behalve
 - als ze in het gezelschap zijn van andere vertegenwoordigers van hun parlement/departement/overheidsdienst;
 - in mededelingen in het kader van internationale relaties (bv. EU-voorzitterschap) op voorwaarde dat ook vertegenwoordigers van andere internationale overheden worden afgebeeld.

Tot slot. Het protocolakkoord is van toepassing op alle ministers, staatssecretarissen en parlementsvoorzitters, ook op diegenen die niet deelnemen aan de parlementsverkiezingen. Indien u tijdens de sperperiode voor het publiek bestemde mededelingen wenst te doen of voorlichtingscampagnes wenst te voeren, vormt dit protocolakkoord de leidraad voor wat u wel en wat u niet mag doen.

Uw collega's van de Vlaamse Regering ontvangen eveneens een exemplaar van het protocolakkoord.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Liesbeth Homans
Voorzitter